

Szerző

Hely

Cím

Nők otthona.

Idő

"1913"

Forrás:

Világ

Személy

Bp.

1913 VIII/1

Helyszám

339.6: 330.32 "1913"

A nők otthona

Budapest, június 30.

A székesfőváros ezidei szociálpolitikai programjában egy rendkívül érdekes és nagyfontosságú terv van felvéve: otthont alapítani magányos, kenyérkereső nőknek, hogy ne legyenek továbbra is kitéve a szállásadók lelkiismeretlen nyereszkesedésének, a lakásínség nyomoruságaival járó népbetegségeknek, tudóvésznek, prostitúciónak, az egyéni elsatnyulásnak.

Még a múlt évben, a Népszálló építkezése idejében, Bárczy István polgármester ankétet hívott egybe, amelyen többek között elhatározták, hogy a Népszálló mintájára a székesfőváros egy „Női otthon” építkezését fogja elrendelni.

E gyönyörű, szociális terv ragyogó eszméje mindenesetre elismerésre méltó dolog. Dicséret illeti érte Bárczy István polgármestert, akinek működése alatt nem egy ilyen szép terv valósult meg, de — és itt álljunk meg egy szóra! . . . Azon a bizonyos ankétén ugyanis, megfeledeztek a szellemileg dolgozó nőkről, mert csakis a munkásnők lakásáról volt szó, míg a szellemi proletárnők otthonáról egyelőre hallani sem akar a főváros . . .

Igaz, hogy a munkásnők mai lakásviszonyai borzalmasak, amennyiben az ő társadalmukban sűrűn, sőt leginkább meleg, tisztességes otthon helyett az „ágyrajárást” kénytelenek választani, ami pedig valósággal melezágya a kóros betegségeknek, prostitúciónak,

Közp. nyomt. XX. cs. 8

nak, stb., . . . de nem kevésbé fontos a szellemileg dolgozó nők otthonának kérdése sem. Mert világítsuk csak meg őszintén, tisztán a helyzetet. És kezdjük el a tisztviselőnőknél, az intellektuális pályákon működő nők egyszerűbb típusánál, akiknek óriási százaléka bizony még annyit sem keres, mint egy jobb munkásnő . . . Magyarországon a magántisztviselőnők még nincsenek kellően szervezve és éppen ez a borzasztó szervezetlenség okozója a női hivatalnok megdöbbenően csekély keresetének. Hiszen akadnak cégek, akik csak ötven-hatvan koronát fizetnek női alkalmazottaiknak egy havi keserves szolgálatért, de a magasabb fizetés sem tesz ki ennél sokkal többet. Most, ha a női hivatalnok családtalan, tehát garzon életet élő nő, tessék kikalkulálni, hogy mennyit áldozhat szerény fizetéséből lakásra? Mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy keresetének nagy részét, amely pedig korán sem elegendő ahhoz, hogy egy nyugalmas, barátságos otthonhoz jusson. Ha az intelligens munkásnők között nem is akad ágyrajáró, ez még nem jelenti azt, hogy az ő számukra nem égetően sürgős kérdés egy női otthon felépítése, mert igen is a magános, dolgozó nőnek tarthatatlan az eddigi helyzete. A pesti szállásadónők nem látják szívesen a magános női lakókat, ha pedig engednek elvükből, akkor kétszeres bérért adják ki a szobát, ahol a szellemi proletárnő eldughatja az emberek elől azt az irtózatot nyomoruságot, amelyet magános helyzete teremt . . . A felesen bérelt szobák, hónapos, göthös lyukak, nyereszkesedő durva szállásadónők sok könnyet fakasztanak az intelligens dolgozó nőknél, akiknek társadalmában a munkásnőknél egy cseppet sem kisebb következményeket szül a magános nő otthontalansága . . . Hol van a székesfőváros szociális lelkiismerete, hogy nem látja meg az intelligens nők nyomorát, akiknek

(Köt. v. füz.)

ezrei vannak prédául odavetve a szobaasszonyok és élmezők önkényének? Óriási százlékban lehetne beszélni az intelligens nőknél is, akiket a nyugodalmatlan otthon hiánya hajt bele a prostitúció csábitó, meleg mocsarába és a székesfőváros mégis megfeledezett róluk, mert ezt maga Wildner Ödön tanácsos interjúja is igazolja, akit ma ez ügyben felkerestünk:

— Valóban, — mondta Wildner —, a főváros szociálpolitikai programjába felvettük a munkásnők otthonának megalapítását, amelyet a Népszálló mintájára akarunk felépíteni. Mihelyt ezek a rossz pénzügyi viszonyok jóra fordulnak, meg is valósul ez a szép terv. De csakis a munkásnők részére, mert azoknak lakásviszonyai borzalmasak, amennyiben legtöbb köztük az ágyrajáró. Ezért tartottuk szükségesnek a munkásnők szállójának tervbe vételét, mert restaurálni kívánjuk azokat a rettenetes bajokat, amelyek a magános munkásnők társadalmában a lakásügyi viszonyok kapcsolatával kifejlődnek . . .

A szellemileg dolgozó nők részére nem vettünk tervbe egy ilyen otthon létesítését, egyszerűen azért, mert az intelligens nők között nem akad ágyrajáró, legtöbbször módjukban áll hónapos szobát bérelni és így kevésbé tűrhetetlen a helyzetük, mint a munkásnőké . . .

Ennyit mondott Wildner . . . Tehát az intelligens proletárnő lakásügye ezidőszereint ad-acta volna téve, ha egy-két lelkes dolgozó nő össze nem fogott volna, hogy a tisztviselőnők otthonának megalapítását valóra váltsák, mert éppen a napokban Berlin mintájára ala-

kult meg egy egyesület, amely a magányos tisztviselőnők és diáknők részére *vallási alap* nélkül, otthont fog nyújtani. Az egyesület célja tehát azoknak a tisztességes nőknek erkölcsi és anyagi támogatása, akik megélhetésükben saját keresetükre vannak utalva és szülői, vagy gyámi otthont nélkülöznek olyképpen, hogy az egyesület által bérelt helyiségekben *mérsékelt árban* lakást, teljes ellátást, s ezenkívül az egyesület erkölcsi súlyához mérten, elérhető kedvezményeket, mint például: olcsó orvosi kezelést, mellékfoglalkozások megszerzését stb. . . . nyújtja a kenyérkereső nőknek . . .

A valóra váltott ragyogó eszme egy ugyancsak egyedül álló dolgozó nőé, akit tizenöt esztendei magányosság keserves tapasztalata indított arra, hogy társnőinek nyugalmat otthonról gondoskodjék. Okosan kidolgozott tervvel járult a belügyminiszter elé, aki jóvá is hagyta azt olyképpen, hogy — mivel forgó tőke az otthon megalapításához nincsen — egy jótékonysági egyesület kebelébe léptesse életbe tervét . . . Így alakult meg a „Tisztviselőnők és diáknők otthona Egyesület“ folyó hó 7-én, amelynek diszelnökéül gróf *Haller Györgynét*, elnökéül pedig *Kálmán Gusztávnét* választották meg, az otthon igazgatására pedig a nemes eszme szerzőjét, *Stingl Emília* tanárnőt szemelték ki, — akitnek egyedül köszönhetik a székesfőváros szociális programjának számüztői azt, hogy ezentul, nálunk is csak úgy, mint Berlinben, vallási különbség nélkül kedves, meleg családi fészekhez fognak jutni.